

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Quam indignum sit, libros sacros in vulgi officinis & passim profanari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ſæculi noſtri Reformatores, vtuntur. Non longe a-
 bibo, nec quorum memoria iam dudum ſepulta eſt &
 obruta, exempla in lucem producam. Meminerunt
 multi etiam nunc Superſtites, in morte Marſano (quod
 Aquitaniæ eſt oppidum non incelebre) An. M. D.
 LXXXII. feminam quandam Gutteriam Bordenauia
 nomine, Blaſij de Braheane vxorem, e ſuggeſtu au-
 ditoribus interea dum Miniſter exſpectatur, e Bi-
 blijs aliquid prælegere ſolitam. Aliam vero Clau-
 diam Alifantiam nomine, cauſi dico cuidam eiufdem
 oppidi cui nuptam, Theologiae profeſſionem ita
 ſibi vindicantem, vt Miniſtrū ſæpe reprehenderet
 atque erroris inſimularet. Quin eadem nõ Diaconi
 tantum munus uſurpauit, verum etiam de Præde-
 ſtinatione librū ſcripſit, Regiſ forori, qua Ducu Ba-
 renſi poſtea nupit, dedicatū, vt quū A. M. D. XCII.
 in Galliam illa iter faceret, imprimeretur. Et quia
 in huius rementionem inciſi, vt ſcilicet miſera-
 bilem nouitiæ Eccleſiæ confuſionem explicet, inde
 ortam quod laicis atq; idiotis ſſ. librorum lectio-
 nem promiſcuae permiferunt, vnum aut alterū ex-
 plum adhuc addam, ridicula quidem, ralia tamen
 quæ ſuam etiam habeant vtilitatem. Muliercula
 quædam quum XXV. caput Eccleſiaſtici, in quo
 feminarum malicia viuus depingitur coloribus, le-
 gi auდიſſet: Quid, inquit, an hoc Dei ſit verbū? Ego
 certe diaboli opinor. Memini in Curia noſtra Bur-
 digaleniſ olim militem quandam reformatæ, ſcili-
 cet, religionis, accuſatum, quod hiftoriam de Ba-
 laamo legi audiens, in hæc verba erupit: Eū aſi-
 no multo ſtolidiorem, qui credat beſtiam loquutā
 eſſe. Fabulas eſſe & nugæ meras. Quid vero homo
 eiufmodi, vix ea quæ ante pedes ſunt videns, de
 multis alijs S. ſcripturæ locis dicturus ſit? An Oeco-
 lampadium hæc in re imitabimur, dicere non verẽ
 in S. ſcriptura contradictiones reperiri? Super
 quo Lutherus exclamat: *Ecce in quam horribiles er-
 rores diabolus etiam homines eruditos abripit.* Atqui õ
 Martine tuam ipſus inſpice manticā, & quam ne-
 farie libro S. Iobi, & D. Iacobi epiſtolæ illuſeris, re-
 uolue. Ille quidẽ, de quo paulo ante diximus, mi-
 les credere nõ potuit, aſinā loquutā eſſe: quid ſi a-
 lius credat iumẽta ſaluari? quum Deus expreſſe per
 prophetam dicat, velle ſe vt homines ac iumẽta ſal-
 uentur. Quid enim mirū, ſi quomodo hæc verba
 intelligẽda ſint, ſimplex aliquis & litterarū ignarus
 neſciat, quum ea à me allegata etiam Miniſter qui-
 dā recte ac genuine interpretari nõ potuerit: alius
 vero per iumẽta feminas intelligendas aſſeuerat?
 Noui feminā grauitèr inde offenſam, quod in Can-

triciſ Salomon legiſſet: *Nigra ſũ, ſed formoſa, filia Hieruſalẽ, &c.* ac propterea amauit me, & *Introduxit me in cellaria ſua* Super quibus illa verbis pulchre admodum & ſingulari ingenij acumine philoſophabatur.

Porro vernaculæ hæc lingua, in quam S. ſcriptura paſſim traducta circumfertur, multis tamẽ difficultatibus ac nubibus inuolutæ facilitas (vt patet ex rara hæreticorū multitudine, qui omnes, S. Auguſtino teſte, in hæreſin ideo delapſi ſunt, quod S. ſcripturæ verum ſenſũ ſe habere inaniter præſuppoſerint) illa, in quā, vernaculæ linguæ facilitas multorū animis ſcrupuloſane nõ exiguos iniecit, atq; Eccleſiā magnopere perturbauit. Numquid enim vidimus mercatorem ad abacũ ſuum ſedentem ad ſui iudicij lancem, fabrũ ad ſuam normam, pædagogũ ad Grammaticæ, Medicum ad Philoſophiæ leges S. ſcripturæ dicta expendentes? Quin etiam, vt ſupra diximus, etiam mulierculæ, quaſi de colu ac lana res eſſet, iudicium ſibi ac cenſuram de S. ſcripturæ interpretatione ſuſceperunt. O rem indignam ac pudendam! Videre paſſim etiam in captionis ſſ. Biblia abaco expoſita; & ſacra vaſa ab illotis & immundis manibus tractari. Operæ precium eſt, quid nuper Theologus, vir tamen noſtri ſæculi doctiſſimus, hæc de re ſenſerit, explicare. *Ab omni, inquit, ratione abhorret, quod libros ſacros, religionis noſtra ſacraſſima myſteria continentes, illotis paſſim manibus verſari videmus. Tam ſerium ac venerabile ſtudiũ non ita perfunctorie ac leui velut brachio tractari debet. Totum illud hominem & actionem deſtinatã ac quietam deſiderat: in cuius auſpiciatione illa ex diuino Miſſæ officio verba, Surſum corda, quotidie uſurpanda ac repetenda, atque corpus etiam ita componendum moresq; ac geſtus ad eum modum temperandi ſunt, vt omnia ſingularem quandam attentionem ac reuerentiam reſtentur. Credo equidem, adiungit idem, libertatem illam ſiue licentiam tam religioſam atq; arduam ſcripturam in varias linguas transferendi atque interpretandi, plus periculi quam vtilitatis habere. Sed caput hoc pulcherrima Tertulliani ſententia concluſimus, monentis, vt ſi S. ſcripturam recte intelligere ac veritatem cognoscere cupiamus, regulam ab Eccleſia nobis præſcriptam accurate obſeruemus; quam eadem ab Apoſtoliſ, Apoſtoliã Ieſu Chriſto, Ieſus Chriſtus ab ipſo Patre accipit. Quid enim, inquit S. Auguſtinus, ad rem tam altam ac profundam intelligendam, melius ac curius confugere poſſumus quam ad Eccleſiã, quæ falli ac decipi non poteſt? Sed ne lectorem diutius detineam, tempus ſane eſt vt quis ac qualis*

Joannes Calvinus, ille miserandi in Gallia Schif-
matis præcipua fax atq; auctor, fuerit, ostendā qui-
dam alij passim veram Jesu Christi Ecclesiam qua-
runt, illum à se in ventram, & è ruderibus quasi eru-
ram, & super montem illo, omnibus conspicuo lo-
co, expositam ac restauratam esse iactat. Et quem-
admodum Bohemi Hussium, Germani Lutherum,
Helvetij Zuingliū, Angli Buceriū, Scoti Cnoxiiū,
Dani Bugenhagium, Livoni Pellionem, Transyl-
vanij Blandratam, restaurati apud se Evange-
lij auctores faciunt; sic Galli Calvinum eundem se
honorem ac gloriam debere profitentur.

JOANNIS CALVINI NATALIS
& iudicium ex themate ejus Genethliaco
sumptum.

CAPUT VIII.

ARGUMENTUM.

- I. Homines de schola primi Lutheranismum in Gallia seminarunt.
- II. In varias sectas & factiones misere distrahuntur.
- III. Joannes Calvinus, Gallus & Lutherus.
- IV. Ejus natiuitas & horoscopus.
- V. Genethliacorum coniectura seu prædictiones.
- VI. Calvinum supremi Pontificatus dignitas in Natiuitate promissa.

Tertullianus, postquam hæreticos veris co-
loribus depinxit, & in veterum illorum pi-
ctura novitiorum mores ad vivum expressit, recte
ac bene inquit, Philosophos, eorum qui Ecclesie
pacem ac concordiam primi turbant, Patriar-
chas veluti atque antesignanos fuisse. Idem nos
de sæculo nostro perverso dicere possumus: nem-
pe primos hæreses parentes atque auctores fuis-
se homines de schola, Gramaticos magis, Philoso-
phie aut Mathematicarū scientiarū quam Theo-
logie peritos. Libros illi legebant, linguas in-
telligebant, sed non sapientiam. Aristotelis calle-
bant subtilitates, à Divo paulo, tradita myste-
ria non capiebant. Recte quidam Philosophiam,
Humanam, Theologiā, divinam sapientiam ap-
pellavit. Hanc si intelligendā, ut fidem ei habeas.
Quot dum alios perdunt, se ipsos quoque perdid-
erunt. Videre id est in multis Philosophis, qui velut
Pelion Offa, & utrumque Olympo imponentes,
cælum conscendere, in sacrarium Dei irrumperē

& incomprehensibilia Dei mysteria, ac divinitū
operum causas ac rationes perferunt auri sunt,
Miseri! qui instar Dædali cereis penis ad solem e-
volare non dubitant, quibus lique factis in mare
decidentes, misere submergantur & pereant. Sic
Thales astra eorumque motus è terra fixis in cœ-
lum oculis contemplatus, in foveam pedibus sub-
iecit, nec tamen à se visam, præcipitavit. Sic Em-
pedocles, dum Ætæzi incendij causas propius ex-
plorat, eiusdem flammis absumptus est. Et Aristot-
eles quod Euripi sive marini fluxus ac refluxus
causas indagare non posset, & perijisse in eo fertur.
Quid de Tertulliano, Origine, & alijs dicam? qui
quum iam in ipso fere salutis portu extra omne tē-
pestatis periculum versari viderentur, quia tamen
opinionibus suis nimium velificati sunt, atque er-
rorum fluctibus sese exposerunt, triste sane nau-
fragium eos fecisse, & ad perpetuam suā infamiā,
sectis nomina dedisse videmus. Hinc olim Orig-
enista, Valentiniani, Montanista, Marcionista, Her-
mogenianii, & nostro tempore Melanchthoniani,
& alij eiusdē farinae supra indicavimus qui & quā
multi Grammatici ac magistrelli sive Philosophas-
tri, sub primis Lutheranismi incunabulis in Gal-
liam irrepserint, ac modo in propatulo se ostende-
runt, modo hinc inde rursus in latebras sese abdi-
derint, qui tamen omnes omni conatu nullū cer-
tum ac firmum invisibilis suæ Ecclesie fundamē-
tum ponere diu potuerunt; instabilitatum &
fluctuanti arenæ inædificantes, ac velut contris &
incerta opinionum vada explorantes, & veluti in
tenebris palpantes.

II. Suas quisque opiniones, seu cerebri commē-
ta sequebatur, aliorum vero dogmata fastidiebat.
Unus Lutheri, alius Zuinglij partibus ad stipula-
tur; hic Melanchthonis, ille Oecolampadij, alius
Buceri probabat opiniones. Ut paucis dicam, novi-
tia illa fides vagabunda, sine capite, sine pedibus,
sine ullo certo fundamēto fluctuabat atque erra-
bat. Erratici huius agminis in Aquitania nostra an-
tecursores veluti fuerunt Faber & Rufus, qui primi
Ecclesiam assilierunt; sequente eos longo Gram-
maticorū ac magistrellorum agmine, ut paulo ante
dixi. Ex omnibus tamen nemo tantæ erat audaciæ,
qui, ut Lutherus in Germania, ipsa Ecclesie funda-
mēta auderent cōvellere, quū separationē illam ab
Ecclesia, & novæ Fidei fabricationem, plenam evi-
dentissimi periculi esse omnes iudicarent. Satis
putantes, intra veritate cariosam Ecclesie do-
mum, vel parietinas potius se continere,
quam